

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4428
Konu : Soru Önergesi

08.12/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16400 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK'e ait 7/10118, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/10119, Manisa Milletvekili Mustafa ENÖZ'e ait 7/10120 ve Edirne Milletvekili Cemalettin USLU'ya ait 7/10121 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/10118 (1 sayfa)
- 2- Görüş 7/10119 (2 sayfa)
- 3- Görüş 7/10120 (2 sayfa)
- 4- Görüş 7/10121 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Cemaleddin USLU****Edirne Milletvekili****Esas No****:7/10121**

Trakya Bölgemizde bir çok insanımız geçimini tarımsal faaliyetler sonucu elde ettiği gelirden sağlamaktadır. Ancak 2009 yılı ürünlerinin büyük oranda ekiminin yapıldığı 2008 yılı Ekim ayında gübre fiyatlarında meydana gelen ortalama % 120 ler civarındaki fiyat artışı çiftçilerimizi zor durumda bırakmıştır. Bir çok çiftçimiz bu yüksek fiyattan gübre alarak borçlanmış ve hasadını yaptığı ürününü bir önceki yılın fiyatının bile altında satmak durumunda bırakılmıştır. Girdilerdeki yüksek fiyat artışlarına mukabil ürün fiyatlarının düşmesi nedeniyle çiftçilerimiz borçlarını ödeyemez hale gelmiştir. Bu itibarla;

SORU 1) Çiftçimizin yoğun olarak gübre kullandığı 2008 yılı Ekim ayında gübre fiyatlarında meydana gelen %120 ler civarındaki yüksek oranlı artışın sebebi nedir?

SORU 2) Çiftçilerimizin mahsulünü ettikleri 2008 yılı Ekim ayında yüksek fiyatlardan gübre alarak borçlandırıldıktan sonra gübre fiyatlarının aniden düşmesinin sebebi nedir?

CEVAP 1-2) Ülkemizde kimyevi gübre fiyatları dünya gübre fiyatları ile döviz kuruna göre serbest piyasa koşullarında belirlenmektedir. Dünya gübre fiyatları ise arz talep dengesi içerisinde oluşmaktadır. Enerji tarımı için yeni tarım alanlarının kullanıma açılması nedeniyle arzın talebi yeteri oranda karşılayamamasından dolayı 2007 yılının son çeyreğinden itibaren Dünya gübre fiyatlarının artmasına paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatları artış göstermiştir. Dünya gübre fiyatlarına (FOB) bakıldığında DAP gübresinin 2007 yılı Eylül fiyatı 459 \$/ton iken 2008 yılı Eylül fiyatı 1103 \$/ton kadar çıkarak % 140 oranında artış göstermiştir. Ancak dünya gübre fiyatlarının 2008 yılının Ekim ayından itibaren düşmesine paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatları gerilemiştir. Geçen yıla göre DAP gübresi fiyatı % 61, Amonyum Nitrat (%33) gübresi fiyatı % 45 ve Amonyum Sülfat (%21) gübresi fiyatı % 59 oranında gerilemiştir.

SORU 3) 2008 yılı Ekim ayında yüksek fiyatlardan gübre alarak borçlandırılan ancak daha sonra düşen gübre fiyatları nedeniyle kandırıldıklarını düşünen çiftçilerimizin gübre fiyatlarında meydana gelen fahiş fiyat artışı nedeniyle oluşan ilave borçlarının Bakanlığınız tarafından karşılanması sağlanabilir mi?

SORU 4) Gübrenin yoğun olarak kullanıldığı dönemlerde meydana gelen olağanüstü fiyat artışlarından çiftçilerimizin etkilenmemesi için Bakanlığınızca ne tür tedbirler alınmaktadır?

CEVAP 3-4) Artan gübre ve mazot fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olan çiftçilere ürün gruplarına göre değişen miktarda alan bazlı olarak 2003-2009 yıllarında toplam 2 milyar 463 milyon TL mazot, 2005-2009 yıllarında da toplam 1 milyar 552 milyon TL kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır. 2009 yılında gübre fiyatları düşmesine rağmen destekleme ödemeleri miktarları % 74 oranında arttırılmıştır.

SORU 5) Girdi maliyetlerinin fahiş şekilde artması nedeniyle bu zor şartlar altında üretmeye çalışan çiftçilerimizin üretimlerini sürdürebilmeleri için destek miktarlarını artırmayı düşünüyor musunuz? Bakanlık olarak çiftçilerimizin ekonomik durumlarının düzeltilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 5) Bakanlığımızca tarımsal destekler üretimle ilişkilendirilmek suretiyle daha rasyonel hale getirilmiş, kalite, sağlık, verimlilik ve kırsal kalkınmayı esas alan destekler uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda 23 yeni destek başlatılmıştır. Bu çerçevede;

- Toplam tarımsal destekleme miktarı 2008 yılında 5 Milyar 826 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2003-2009 döneminde çiftçilerimize yaklaşık 30 Milyar TL tarımsal destek verilmiştir.

- Çiftçilerimize ilk kez mazot desteği verilmiştir. 2003 yılından bugüne kadar çiftçilerimize toplam 2 Milyar 463 Milyon TL mazot desteği verilmiştir.
- Kimyevi gübre desteği ilk kez doğrudan çiftçilerimize verilmiştir. 2005 yılından bugüne kadar çiftçilerimize toplam 1 Milyar 552 Milyon TL gübre desteği verilmiştir.
- Prim destekleri kapsamında ülkemizde arz açığı bulunan ve stratejik açıdan önemli 16 ürüne prim desteği verilmektedir. İlk kez hububat ve baklagiller de prim desteği kapsamına alınmıştır.
- Hayvancılık desteklerinin toplam destekleme bütçesi içerisindeki payı önemli oranda artırılmıştır.
- Kooperatif destekleri kapsamında 2003-2009 döneminde 1600 kooperatif projesi ile 170 bin aile desteklenmiştir.
- İlk kez kırsal kalkınma projeleri desteklenmeye başlanmıştır.
- İlk kez basınçlı sulama sistemi yatırımlarına, %50 hibe ve sıfır faizli kredi uygulamaları başlatılmıştır.
- İlk kez Devlet destekli tarım sigortası uygulamaları başlatılmış, böylece çiftçilerimizin alın teri güvence altına alınmıştır.
- İlk kez sertifikalı tohumluk ve fidan kullanan üreticilere destek verilmeye başlanmıştır.
- İlk kez sertifikalı tohum üreticilerine destek verilmeye başlanmıştır.
- İlk kez organik tarım ve toprak analizi için ilave destek uygulaması başlatılmıştır.
- İlk kez su ürünleri üretimine destek verilmeye başlanmıştır.
- Arıcılık ilk kez destekleme kapsamına alınmıştır.